

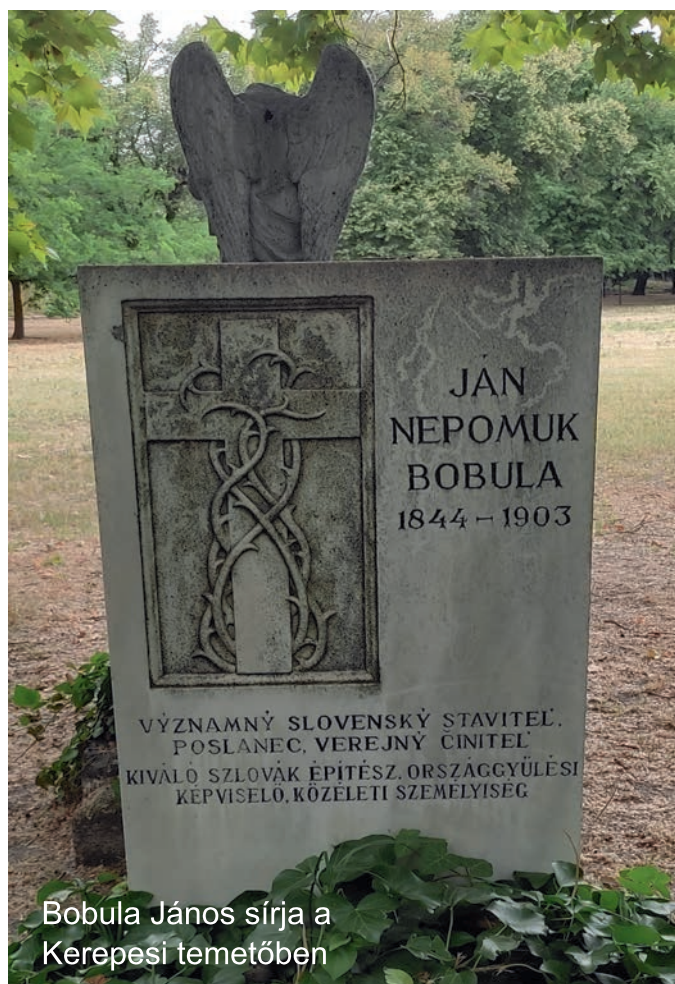

Pilisszentlászlói Hírmondó

Önkormányzati támogatásban nem részesülő cenzúramentes havilap

SZLOVÁKSÁGUNK NAGYJAI

Ján Nepomuk Bobula, Országházunk építésének főfelügyelője

Bobula János sírja a Kerepesi temetőben

Szlovák származású magyar építész építészeti szakíró, Steindl Imre országházunk tervezőjének nagy barátja volt. Mint köztudott, a kiváló német ajkú tervezői talentumunk Steindl Imre nyugat Európában tett tanulmányútján szerzett tapasztalatai felhasználásával Angliában tervezte meg

világszerte elismert országházunkat. Hazatérve nyújtotta be pályázatra tervdokumentációját az építendő Országházunkra. Számos korabeli építészről is érkeztek be pályázatok, melyek közül a szakértői bizottság Steindl Imre terveire szavazott.

A létesítmény kitűzése, és műszaki vezetése szintén az ő vezetésével-irányításával történt. Írások vannak róla, hogy egész napokat reggeltől estig kint töltött az építkezésen. Minden hozott anyagot megsemmisített, megvizsgált. Sajnos az alapozási munkák befejezésekor annyira megbetegedett, hogy hordszéken hordták. Ekkor vállalta el kortársa a szlovák ajkú Ján Nepomuk Bobula, (később magyarosított nevén Bobula János) az Országház építésének a főfelügyelőségét.

Életpályája

Építőmester, építész, szakíró, politikus és közember. Tizenhét évesen kezdett dolgozni a pesti építkezéseken, majd ösztöndíj segítségével elvégezte a Műszaki Egyetem Építész-mérnöki karát. Az egyetem elvégzése után Németországban és Franciaországban tett nagyobb utazást. Onnan hazatérve kisebb emeletes és földszintes házakat épített. Építészeti tevékenységének súlypontja az 1880-as évek elejére esik.

Fő műve az Andrássy út 62. alatt lévő palotája, mely 1882-ben készült el. Csak nyolc évig volt a tulajdona, végül 1950-ben a Magyar Állam kezébe

került, s lett a Magyar Tudományos Akadémia Földrajztudományi Kutató Intézete.

Az Országház fő felügyelője volt. Az 1885. évi országos őszi kiállítás épületeinek tervezője és kivitelezője, melyért a Ferenc József-rend lovagkeresztjével tüntették ki.

Halála előtt nem sokkal kinevezték a főrendi ház palota gondnokává. Halálának századik évfordulójára emlékezve, 2003. november 15-én emléktáblát avattak a Bobula-palota falán.

Felesége Pozdech Mária (Jozef Pozdech harangöntő lánya). Fiai: János (építész) és Titus (építész Amerikában).

Irodalmi és politikai pályája

BOBULA JÁNOS PALOTÁJA AZ ANDRÁSSY-ÚTON.

Szerkesztette a junos című ifjúsághoz szóló szórakoztató lapot. 1868-ban létrehozta a Slovensky národnodemokraticky spolok (Pesti Nemzeti Demokrata Szlovák Kört) és annak sajtóorgánumát, a Slovenské noviny (Szlovák Újság 1868-75) című lapot. 1876-ban létrehozta a Dunaj című folyóiratot, de csak hat száma jelent meg. 1869-72-ben Bobula vezetése alatt működött az első "szlovák-magyar" nyomda és könyvkiadó, a Minerva.

1872-ben megalakította a Segélyező Pénztárat (Pomocná pokladnica). A magyar kormány

nemzetiség ellenes politikája következtében megszüntetett Matica Slovenskát, - (Szlovák Anyácska) és a három szlovák gimnázium bezárását követően Bobula visszafordult, és eltávolodott a szlovák közélettől.

-1888-ban kiadta a Magyarország iparügye című könyvet, amelyről mindenki elismeréssel nyilatkozik.

-Az Építészeti Szemle alapító szerkesztője volt 1892 és 1898 között.

-1897-ben adta ki Huszonöt év magyar ipar szolgálatában címmel.

-1876-an megválasztották Terézváros képviselőjének.

-1892-97 között Óbuda választási körzetének képviselője lett.

-Szabadelvű Párt országgyűlési képviselője volt 1892 és 1897 között.

Épületei

Saját tervek

Az 1870-es évektől 16 igen jelentős épületet tervezett, és 26 épületet kivitelezett. Budapesten. Tervben maradt épülete 1891 New York palota Budapest.

Emléktáblája az VIII. kerületben.

Kigyűjtötte – elemezte: F R

Csak egy kicsi...

Szuverinitásról kellene lemondjunk – mondja Magyar Péter. „Ezt itt le fogjuk bontani, - mondta Gyuresány Ferenc. „Lári-fári”. Amikor áttörték a tatárok és a törökök a magyar védvonalainkat, akkor mindkét alkalommal kihalt a magyarok fele. Ha „egy kicsit beengednénk a migránsokat” – újra

harcolhatnánk életre-halálra. Egy kicsi Don-kanyarra sem kívánczunk soha többet. Egy kicsi átoperálás pedig csak ívartalanítás lenne. Weber veszélyes.

Losonci Miklós

Jubileumi 75. Bányásznapi

Mogyorósbánya, a szénbányászatáról is híres testvértelepülésünkön, minden évben megtartják a bányásznapot. Idén már a 75. jubileumi bányásznapon különösen igen nagy előkészülettel lett megtartva immár a hetvenötödik. A helyi Önkormányzat rendezésének köszönhetően, ismét igen nagy meghitt tisztelettel adóztunk a bányászoknak. Különös tisztelettel emlékeztünk meg a község legfájdalmasabb eseményéről, mely a II. világháború idején történt. 1942. július 31. Tokodon bekövetkezett metánrobbanás okozott. Ekkor és itt halt hősi halált a munka frontján 51 bányász, akikből 13 férfi mogyorósbányai bányász volt. Az emlékezés koszorúival feldíszített sírokon az alábbi nevek olvashatók: Babocsai András, Cseresznyés József, Dániel András, Dániel Károly, Lugosi Mihály, Pozsonyi Fülöp, Rozsnyó István, Szaller Ferenc, Szekeres Fülöp, Somodi Károly, Vidra Lajos. Ezek az életerős derék szorgalmas férfiak már csak holtan kerültek fel a föld mélyéről a napvilágra. A tragédia után, a holttesteket Tokodon rakták le. Hozzá tartozóik azonosítása után, minden hozzátartozó lovas kocsival falujába vitte. Mogyorósbánya hősi halottait a község Munkásotthonában ravatalozták fel. A nagy meleg miatt, a Siller vendéglő jégverméből hordták a jeget a holttestek alá. Később szépen sorban egymás mellé került testük, szülőfalujuk temetőjének felső részében római katolikus szertartás szerint a felszentelt földbe.

Rögös, nehéz küzdelemmel teli életútjuk tragikus véget ért. Legyen nekik könnyű szülőfalujuk rögös földje, melyben testük végső nyughelyre lelt!

Ugyanakkor áldottak legyenek az utódok, akik könnyezve bár, de nem felejtik el a munka frontján elesett hős elődjeiket. Köszönet minden faluvezetőnek, legyen az tanácselnök, avagy később polgármester. Köszönet mindazoknak, akik ezt a nemes lélekre valló megemlékezést ápolták – ápolják, és abban bármely formában ápolták és ápolják, vagy abban bármely módon a kezdetektől részt vettek, és részt vesznek. Az utóbbi időkben Havrancsik Tibor mint polgármester, majd a szintén polgármester fia tesz igenderekasan, ennek a megtiszteltetésnek. Ezt a szerencsétlenséget tovább tetézte a község 1941-42 telén, az orosz

fronton elesett hőseinek Don-kanyari tragédiáját, mely népünk emlékezetében Halál-kanyar néven maradt fenn. Ez sajnos 1944-45 telén a front által folytatódott. Most már 240 évvel ezelőtt kezdődött a szén felszínre hozatala ebben a medencében, de ez mára már sajnos csak emlék. 1954-től tanbányaként üzemelt a mogyorósbányai bánya. Mogyorósbányának a bányászkodás történetében kiemelt szerepe volt, hiszen 34 éven át itt folyt a vájárképzés..1993 - óta a tanbánya bezárása miatt már csak a falu elnevezésében szerepel a bánya szó. Előtte Mogyorós néven szerepelt a nyilvántartásokban. Jelenleg a legrendezettebb, legfejlettebb települések közé tartozó települése hazánkban.

Befejezésül, még egy érdekes kérdés: Mióta elfogadott bányásköszöntés?

JÓ SZERENCSE!

Ritka, hogy ezt pontosan tudjuk, de ebben az esetben ez történt: Péch Antal bányamérnök az 1894. évi selmecbányai választmányi ülésen javasolta, hogy az addig szokásos szerencse fel! (a német Glück Auf! megfelelője) helyett a magyarköszönésekhez jobban igazodó Jó szerencsét! Alakot használjuk. Így köszönünk ma is. A régebbi időkből való bányászhimnusz is igazolja az előbbi feltevést.

Mint a 2001. októberében Muzslán kötött négyes testvértelepülés / Muzsla, Brusnó – Mogyorósbánya - Pilisszentlászló baráti együttműködési szerződés egyik aláíró polgármestere, minden évben tiszteletemet teszem a munka frontján elesett hősök megemlékezési ünnepén.

F R

Prof. Dr. Sallai János: Határkövekről

A rendelkezésre álló források alapján egyértelműen igazolható, hogy az államhatárok kitűzésének már az ókorban kiemelt jelentősége volt. Egyiptomban a határok kijelölése a térképészek elődeinek, a földmérőknek a feladatai közé tartozott. III. Uzertezen fáraó (i.e. 19. század) Semneh és Kumme Nílus parti városoknál erődöket építtetett, melynek közelében volt az Egyiptom határát jelző határkő, rajta a következő felirat: „Ez a déli határ. Egy néger se merjen ezen a határon se gyalog, se hajón északnak átjönni, sőt még a barma sem. Ha kereskedni akarnak, menjenek Akenth-be, ott tehetnek, amit akarnak, nem lesz bántódásuk; de Heh-en túl fölfelé soha még hírmondójuk se merjen jönni.” II Ramszesz (i.e. 1298-1232) korából fennmaradt falfestmény megőrizte a földmérés gyakorlatát. Amenhotep fáraóról (i.e. 1200) feljegyezték, hogy „helyreállította a határokat és felállította a határköveket”. A rómaiak a határaikat eleinte élőfával, később számozott és betűkkel ellátott cövekekkel jelölték. Trianus idejében határköveket alkalmaztak, amelyeket egy szertartást követően felirattal, betűjelzéssel és évszámmal ellátva helyeztek a földbe.

A népmesékben, legendákban és az emberek köznapi beszédeiben sokszor találkozhatunk a „senki földje” kifejezéssel, melyet az országokat elválasztó határsávval-zónával összefüggésben szoktak megemlíteni. Valószínűleg e megnevezés alapjául szolgáltak a magyarok által már a sztyeppe vándorlásnál megismert gyepük. A

magyar határtörténetben határkövekkel való határmegjelölésről csak a 1699-es Karlóczi békeszerződés után kijelölt déli határok esetén beszélhetünk.

A határok vonallá zsugorodásának egyértelmű rögzítését, pontosabb, kő- és fa határjelekkel való kitűzését és térképi megjelenítését a 18. században végrehajtott I. katonai felvételezés eredményezte. A technika fejlődésével egyre pontosabb térképek születtek, melyeken a határ ábrázolásával a mai formában (szaggatott vonal közé beszúrt pont) találkozhatunk. A felvételezés során a határvonalak felmérésére a térképészek, geodéták minden törésben, erdőségben, a hegyek csúcsán, völgyekben és síkságokon határdombokat állítottak

fel 3 öl magasságban. Ahol a határvonal hosszan, egyenes vonalban haladt, ott egymástól 200 ölnyire határdombokat emeltek, ahol pedig kanyargó patakok miatt a határvonal húzódása is hasonló volt, a határdombok közti távolságot rövidebbre

vették. Erdős-bozótos területeken áthaladó határvonal mentén 3 öl szélességben a fákat is kivágták.

A határ terepen való kitűzése is fejlődött, és a II. katonai felmérés óta számozott határkövek jelölik az államhatárt. Ezek segítségével pontosan beazonosítható az adott határszakasz.

Ezt követően tudományos módszerekkel a terepen elsőként 1888-s román-magyar határszerződést követően a román-magyar határt jelölték ki, amelynek határ kövei, vas traverzei mutatóban ma is megtalálhatóak a történelmi határok mentén.

A trianoni békeszerződést követően hazánk minden szomszédos országával sor került az új trianoni határok kijelölésére, amelyet egy, két és

háromoldalú határkövek, határjelek, határcsapok a terepen való elhelyezése jelez napjainkban is. 1938-41 között a terület visszatérések idején a trianoni határköveket sok helyen felszedték, de az 1947-es párizsi békeszerződés a korábbi trianoni határokat visszaállította (kivétel a „pozsonyi hídfő”-t jelentő három falu) Így ma Magyarország határait döntően a Trianon után kitűzött határkövek, határjelek jelenítik meg. Jelesebb határköveink: szlovén-osztrák-magyar hármashatárkö Alsószőlőknél, osztrák-magyar-szlovák hármashatárkö Rajkánál, román-magyar-szerb hármashatárkö Kübekháznál és a Túr, valamint a Tisza határkövek az ukrán-magyar határ.

ŐSZI SZÍNEK

A festéket ki őrzi nyáron,
Hová van rejtve az ecset?
Honnan veszik az őszi lombok
E csodálatos színeket?

Kell egy raktárnak lenni rejtve,
Hogy míg a boldog nyár ragyog,
Meg legyenek az őszenek mentve

A színek és a bánatok.
(Falu Tamás)

Tőle egyébként számos hasonló vers olvasható az ősziről.

Baráti szóval kívánva a szokásos jókat:
Dobay Pál kedves közlése

TV- s tévedések

„Méhecske motelt” készíthetünk a kertünkben mindenféle fakérgekből, avas nádból, kócerájából. Szerintem ez inkább darázs garázs. Ahogy a madáritatók is főleg darázsitatók, szúnyoglárvá bölcsek. A júliusi özüzekedéskor az időjárás jelentések végén szeptemberi szarvasbögéssel

illusztrálták a júliusi özüzekedést. Az „erdei utakon” –ban varjúnak nevezték a csókákat, méhecskének darázsakat.

Igaz hogy nem igaz, de mindegy.

Losonci Miklós

Együttélés

Lehetséges e a medvékkel? Nem! A medvétlen vidékek lakói, például a nagyvárosiak szeretik a medvéket. A medvés vidéken lakói, például a nagyvárosiak szeretik a medvéket. A medvés vidéken lakók tudják, hogy életveszélyesek. Nem kell az erdőkben mászkálni, de a medvék a vadászok nélkül túlszorodnak. Éheznek az

erdőkben, és a falvakban keresnek birkát, sertést, stb. Másfelől miért engednék át az erdőket a medvéknek, amikor az egész Szibéria, Észak – Amerika az övék. (A farkasok átmásznak az autópálya kerítéseken.)

Losonci Miklós

Bölcs mondások Tibor atya gyűjteményéből

Amikor szeretünk, Isten felé közeledünk, aki minden szeretet forrása és tűzhelye.

GEORGE SAND

Hagyjuk a holtakra a dicsőség halhatatlanságát, de az élőknek adjuk meg a szeretet halhatatlanságát.

RABINDRANATH TAGORE

Az ellenzék az a politikai párt, amely meggátolja a kormányt az átokfutás elkezdésében.

AMBROSE BIERCE

Minél többet tanulunk, annál inkább felfedezzük tudatlanságunkat.

PERCY BYSSHE SHELLEY

Sohasem hazudnak annyit, mint esküvő előtt, háború alatt, és vadászat után.

BISMARCK

Az ember sose a legjobb nadrágját vegye fel, ha szabadságért harcba indul.

HENRIK IBSEN

Amit bármikor megcsinálhatsz, sosem fogod megcsinálni.

THOMAS FULLER

Az emberek hálátlanok, de az emberiség hálás.

CHATEAUBRIHAND

Az ember nem az évei száma miatt hal meg, hanem mert nem találja meg elveszett ifjúságát.

HANS HABE

A bolond akkor a legveszélyesebb- legijesztőbb, mikor épeszü.

ANATOLE FRANCE

Pilisszentlászlói Polgárőr-és Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Közös természetőri szolgálat a Duna-Ipoly Nemzeti Park és

Nemzeti Közszerológati Egyetemi Polgárőrséggel 2025. augusztus 6.-án közös természetőri szolgálatot láttunk el a Duna-Ipoly Nemzeti Park munkatársával, Fehér Balázs természetvédelmi őrkerület-vezetővel. A közös szolgálatunkhoz csatlakozott Dr. Kovács Sándor r. ezredes, NKE mesteroktató, a Nemzeti Közszerológati Egyetem polgárőrség elnök helyettese.

A DINPI-vel közösen ellenőriztük Pilisszentlászló

község bel, illetve külterületi részeit, ahol parlagfüvet kerestünk, valamint a DINPI által meghatározott ellenőrizni kívánt területeket jártuk be. A tölgyfa utcából a Waldorf Iskola felé vezető út végén csekély mennyiségű parlagfüvet találtunk az árok szélén és azzal szemben az Iskolához felvezető út mentén. A felfedezett parlagfű jelezve lett a község falugondnoka felé, aki intézkedést ígért annak megszüntetésére.

Az örkerület-vezető Úrral kölcsönös eszmecsere során megosztottuk a közelmúltban történt természetvédelemmel kapcsolatos hasznos információkat.

Az erdei úton sikáros, pap rét, Visegrádi-hegység legkedveltebb forrásához - Kaán forráshoz is elmentünk. Pap réten biológusokkal találkoztunk,

akik az erdőben található kicsi tavak és annak élővilágát ellenőrizték, tanulmányozták.

Kaán forrásnál többen voltak, két turista három kutyát szabályosan pórázon sétáltatta.

A sikárosi erdei úton egy angol turistával találkoztunk, aki útbaigazítást kért, és az örkerület-vezető úr angol tudásával megadta a segítséget.

Ez a közös szolgálat is hasznos és megelőző tevékenységként kiválóan bizonyult.

Egyesületünk örömmel vette, hogy a Nemzeti Közszolgálati Egyetem polgárőrségétől is részt vettek a természetőri szolgálatban, ahol az egyetemi oktatáshoz is felhasználhassák a tapasztalatokat.

Mihics József elnök
Pilisszentlászlói Polgárőr-és

Ők is hősök voltak

Herceg Windischgraetz Natália
Dr. Dobay Miklós

A II. világháború vezéralakjai éppúgy „halhatatlanok” már mint Mózes, Nagy Sándor vagy Néró. A rohamra hajszolt, lövészárkokban megfagyó, fogságban sínylődő ismeretlen katonáról számtalan dokumentumregény és – film készült. Ám alig-alig esik szó e legnagyobb világégés önkéntes egészségügyi szereplőiről, akik a halál folytonos aratása ellenében szüntelenül az élet mellett álltak, a a legeslegdrágábbat mentették az egyetemes öldöklésben és pusztulásban.

Ezeknek állít emléket e könyv egy magyar ápolónő és vele együtt dolgozó tábori orvos fennmaradt naplója közreadásával. Íróik nem géppisztollyal vagy kézigránáttal harcoltak, hanem operáló szike, sebkötöző pólya meg injekciós tű volt a fegyverük. Ezekkel tették meg, ami tőlük telt, s így lettek

hősök. Írásuk 8 év távolából is megdöbbenő és tanulságos, noha a háború ezer arcából csak egyetlen egyet, de a legszörnyűbbet villantják fel.

Dobay Pál közreadó

A legkisebb...

Traktor is képes ezerötszáz embert fölöslegessé tenni, de a legnagyobbak akár ötezret is.

Az, hogy ez jó vagy rossz, azt döntse el mindenki maga.

Losonci Miklós

Fiaskó

Magyarul flaskó, - palack – üveg. Ha összetörik a flaskó, az fiaskó, kudarc.

Erdélyben történt, hogy egy román gazda, körbe adta a pálinkás flaskót. Mire azt mondta egy magyar, hogy: „Pohár nincs”? Úgy értette, hogy mindenkinek egy kis pohár. Mire a román azt mondta, hogy dehogy nincs. Hozott egy három

deciliteres poharat, beletöltötte az összes pálinkát, és azt adta körbe. „A puliszka nem robban” tartja a székely közmondás.

Vagyis a románok jámbor lelkű emberek, de Budapesten 1919-ben még a szöveget is kilopták a deszkából.

Losonci Miklós

Két nap - három vár Kirándulás Erdélybe

Augusztus végén, várlátogatási túrán voltunk, mint az a címből is kitűnik Erdélybe. Most nem a megszokott Nagyváradon átvezető Észak-Erdélynek keltünk át a határon. Attól sokkal délebbre. Makón át Arad felé vettük az irányt az új autópályán. Határőröket nem is láttunk csak a tábla, jelezte, hogy már Dél Erdélybe, illetve Trianon óta most már Román földön gurult velünk gépkocsink.

Arad vára

Arad vára sík területére, némi kitérővel megtekintettük az aradi vértanúk kivégzéséről elhíresült várat. A nagy történelmi múlttal bíró hajdani vár helyén Mária Terézia idején épült „monstrum”, hadászati lag igen komoly erődítménynek számított, de ahogy az a képből is kitűnik inkább erődítmény mint klasszikus-romantikus hegyeken épülő váraink.

Az aradi vár, leginkább azért él emlékezetünkben, mert a szabadságharc bukása után itt tartották fogva és ítélték halálra az aradi vértanukat. A

továbbiakban is börtönként működött. Egyik híres foglya a szarajevói merénylet elkövetője, Gavrilo Princip volt. Itt sokat nem időztünk. Építészeti érdekességként meg kell említenem, hogy a hatszög alaprajzú vár kerülete 3 180 méter, a várainkhoz képest igen nagy kerítési hosszúságú erőd által körbeölelt terület 730 000 négyzetméter. A hatszög oldalain egy-egy bástya helyezkedik el. A három méter vastagságú falak három sor téglából készültek, és a közöket földdel töltötték fel.

Visszatérve az autópályára a legendás „Kőműves Kelemen” által épített Déva vára felé folytattuk utunkat. A rendkívül meredek hegyre épített legendás vár valóban bevehetetlen erődként uralja a környéket. A hegy lábától feltekintve is csodálatos látványt nyújt.

A történelmi írások szerint a várhegyen már az ókorban, dákok és a rómaiak idején is emelkedett erődítmény.

Déva vára

A várat a tatárjárás után építették újjá, magyar részről már 1264 – től említi korabeli oklevelek. A várnak igen komoly hosszú korabeli írásos történelme van.

A vár 1453. került Szilágyi Mihály kezére, majd V. László király Hunyadi Jánosnak adományozta, és Mátyás király fia Corvín Jánosnak haláláig a Hunyadi család birtokában maradt. Azt követően nagyon sokan birtokolták.

Érdekességgként ki kívánczik belőlem közlése annak, hogy itt raboskodott Dobó István az egi hős, aki Izabella királyné parancsára került fogságba. Ezt viszont nem tanítják a történelem órákon tanáraink! Ugyanakkor az egyik legnagyobb, is igen termékeny költőnk, igen

szép költeményt írt Déva várának építéséről. A „Kőműves Kelemen” címen. Érdekességgként, mint építőmester meg kívánom jegyezni, hogy csodálatos országházunk tervezője Steindl Imre 1870 és 1874 között irányította az építkezést. Ő alakította ki a tetők mai formáját. A vár egyik ékessége a „Nebojsza,” – torony. Nebojsza, jelentése szlovákul: ne félj!

Déva várát megtekintve utunkat a közeli Hunyadiak ősi fészke, mint az a nevéből is kitűnik Vajdahunyd vára felé vettük az irányt. Mint az a képen is látszik vár inkább egy csodálatos építészeti alkotásnak köszönhetően inkább várkastélynak tűnő romantikus stílusban épített csodálatos építészeti remekmű. Történetéről csak nagyon röviden, tényszerűen a dokumentumok alapján: 1409. október 18-án kelt oklevélben Luxemburgi Zsigmond Vajk (Woyk) kenéznak, Hunyadi János apjának adományozta a hunyadi birtokot, amelyről később a család nevét is vette. Hunyadi János kormányzósága alatt a várban élt, felesége Szilágyi Erzsébet. Az apjától örökölt kicsiny erősséget

Vajdahunyd várkastély

Hunyadi János ekkor építette ki rangjához méltó lovagvárrá. A szabadságharc után a járási hivatalok is a várban működtek. 1854-ben tűz pusztította.

A várkastélyt eredetileg Rudolf főhercegnek szánták, a magyar nemzet ajándékaként. A helyreállítást előbb Schulcz Ferenc, majd 1870 és 1874 közt Steindl Imre irányította. Steindl

alakította ki a tetők mai formáját.

A vár igazán tűzetes bejárást követően, az előtte lévő „lacipecsenyések” egyikében étkeztünk majd utunkat a városszéli fogadóban még utazásunk előtt lefoglalt egyszerű, de igen kényelmes és tiszta fogadóban töltöttük. Nem szeretném ledegradálni a szlogen mondást, amit a dicső kormányzónk Horthy Miklós katonái énekeltek, mely szerint: „Édes Erdély újra itt vagyunk, érted élünk és halunk” hazafias dalunkat. Ezt az igazán hazafias dalocskát gyerekkoromban számtalanszor hallottam szlovák ajkú édesapámtól. Olyan szívvel énekelte a bevonuló szlovák és németajkú bajtársaival mintha ők is magyarok lennének! A hajdani Velké Uhersko – Nagy Magyarország területéhez tartozó

Erdélynek ezen a részén, viszont a románok voltak és vannak jelenleg is többségben. Ezt tényként kell elfogadnunk.

Nos, „fátylat a múltra” régi szlogen kifejezéssel élve.

Visszatérve a kirándulásunkra, másnap (vasárnap) elindultunk hazafelé. Gyorsan fogytak a kilométerek, egyszer csak észrevettük, hogy már édes hazánk területén, magyar földön gurul a kocsink. Korainak tartottuk az időt a pilisszentlászlói hazamenetelre ezért fürdőzési szándékkal letértünk fürdő településünk Cserkeszölő felé. A fürdő szállodájában sikerült helyet kapnunk, így a délutánt késő estig a sok, nagyon sok medencés fürdőben töltöttük. A sokáig nyitvatartó fürdő egyik étkezdéjében vacsoráztunk majd, ezt követően esti sétát tettünk a környéken.

Hétfőn a reggelit követően folytattuk utunkat **Pilis gyöngyszeme Pilisszentlászló** felé. Szinte a déli harangszót követően megláttuk a pálos templomunkat.

Az emberiség nagykövete, Szlovákia nagykövete

Szíkra, emberi barátságosság, a közvetlenség varázsa, a világ kicsinyessége fölé emelkedve, optimizmus... Juraj Migaš jó ember és kiváló nagykövete volt Szlovákiának és Szlovákiának, aki felhívta a szlovák tudatosságot... A kiválóság nem a pozíciójában, hanem a viselkedésében rejtett. Tisztelet az emlékének!

Külügyminisztérium és EZ SR: Juraj Migaš nagykövet halála

Mély szomorúsággal jelentjük be, hogy 2015. augusztus 29-én, szombaton egy régi kollégánk, egy kiváló diplomata - Juraj Migaš nagykövet - hirtelen elhagyott minket.

1957. június 13-án született Eperjesen.

Közel 35 évig dolgozott diplomáciában, először a Csehszlovák Szocialista Köztársaság berlini nagykövetségének attaséjaként és harmadtitkáráként, majd a Szövetségi Külügyminisztérium Közép-Európa Osztályának vezetője lett. 1991-92-ben a lengyelországi csehszlovák nagykövetség másodtitkáráként, majd

egy évig a Csehszlovák Szövetségi Köztársaság svédországi nagykövetségének első titkáráként dolgozott. A független Szlovák Köztársaság megalakulása után a Szlovák Köztársaság stockholmi nagykövetségének tanácsadójaként dolgozott. 1994-ben ügyvivőként a Szlovák Köztársaság lengyelországi nagykövetségét vezette. Visszatérése után, 1994 és 1995 között a Szlovák Köztársaság Külügyminisztériumának Szomszédos és CEFTA Országok Osztályát vezette, majd a Szlovák Köztársaság Külügyminisztériumának politikai igazgatója lett - mielőtt 1998-ban a Szlovák Köztársaság EBESZ melletti képviseletének vezetői posztjára távozott.

Juraj Migaš 1999 és 2003 között a Szlovák Köztársaság Európai Közösségek melletti képviseletének vezetője volt, 2000 és 2003 között a Szlovák Köztársaság Európai Integrációs Kormánytanácsának tagja, 2002 és 2003 között pedig a Szlovák Köztársaság Kormányának képviselője volt az Európai Jövőről Brüsszelben megrendezett Konventen. A Szlovák Köztársaság magyarországi nagykövetévé (2004-2009) történő kinevezését megelőzően ismét a Szlovák Köztársaság Külügyminisztériuma Kétoldalú Együttműködési Osztályának főigazgatója volt. Budapestről hazatérve a Külügyminisztériumban dolgozott főtanácsosként, majd a Szlovák Köztársaság miniszterelnökének tanácsadójaként. Legutóbb, 2014 januárja óta a Szlovák Köztársaság szlovéniai nagykövete volt.

Hendikep

A grund foci úgy kezdődött, hogy a két legjobb játékos egyesével felváltva válogatta maga mögé a csapattársakat. Páratlan szám esetén azokhoz, akik másodszorra kezdték a válogatást, ha jött még valaki az a kisebb csapatba állt, ha viszont tőlük ment el még valaki, akkor , akkor a kettővel nagyobb csapatból állt át valaki, egalizálva a két csapat létszámát. A sörmeccs lényege az volt, hogy a vesztesek fizették mindenki sörét. A ledurvább a „tökéletesített sörmeccs” volt. Rövid meccseket játszottak. Az első meccs után a

győzteseknek kellett inniuk fejenként egy sört. Ezért a második meccset nagy eséllyel már ők veszítették el, mert egyre több luftot, mellét, gyengét lőttek. Viszont a harmadik rövid meccs előtt máraz eddig józanoknak is be kellett nyomniuk fejenként egy sört. Ez így ment tovább. A győztesek így minden meccsnél megfordultak. Az elsőkből lettek az utolsók. „Borban, ez esetben sörben az igazság”. Az esélyek minden meccs előtt megfordultak.

Losonci Miklós

A munka

A munkáról, mint lételemünkről számos, vagy inkább számtalan közmondás született évszázadokon át. Ezek, mint más bölcs mondásaink, „örök emlékezet okául” a mai napig megmaradtak. Az emberiség döntő többségének a kétkezi munka biztosította a szerény megélhetését. Ezért a mindennapi munkával kapcsolatban számos, vagy inkább számtalan mondás született a évszázadokon át.

Kezdeném talán a legmeghatározóbb, régészeink – történészeink kedvelt mondását, mely szerint, „A munka tette az embert emberré” vitathatlanul, nagyon tömör lényegretörő megállapítás. Az egyszerű dolgozó nép által is születtek viszont további bölcs mondások. Ezekből, csak úgy a teljesség igénye nélkül néhány közismert mondásunk: „Élet ez így munka nélkül” – mondták az idősebbek, akik már gyengélkedtek. – „Amilyen a munka, olyan a gyümölcse”! „Ki ahogy vet, úgy arat”! - jegyezték meg, illetve megrótták, a hanyag munkát végzőket. – „Úgy áll hozzá a munkához, hogy más is hozzáférjen” – Mondták a kevésbé szorgalmas emberekről. – „A jó munka, meghozza gyümölcset”! – Ez a mondás, akár csak összes közmondásaink, nem igazán szorulnak magyarázatra.

A MUNKAIDŐ

A munkaidővel kapcsolatban a legismertebb közmondásunk egyike... - Látástól vakulásig

dolgoztunk!” Igen bizony manapság ez már kevésbé ismert mondás. Hajdanában, de csak néhány évtizeddel ezelőtt, a kétkezi munkaidőt nevezték el így. Leginkább a mezőgazdasági munkára. Ugyanakkor viszont akkoriban keményebb telek voltak, ezért már november 1-től kőművességgel kapcsolatos főleg külső munkákat, már nem lehetett végezni. Nos ezekből fakadóan nyáron reggel 6 órától este 6 óráig szólt a munkaidő. Ez alól, mint 14 évet múlt elsőéves kőműves inasok sem voltunk kivételek. Tehát jómagam éppen a 14. születésnapomon szegődtem kőműves inasnak és attól kezdve rám is ugyanúgy vonatkozott a munkaidő, mint a segéd urakra. A nagyon humánus lelkű, áldott emlékezetű mesterem P. Lajos bácsi természetesen ezt külön honorálta.

Akkoriban, de azután is nagyon sokáig, még a Szentendrén, sőt Budapesten, de az egész országban működő építőipari cégeknél, napi 10 órás volt a munkaidő.

Nos, „Változnak az idők, s bennük változunk mi is”

BIZONY-BIZONY NAGYON VÁLTOZTAK AZ IDŐK

Az, hogy már az építőiparban is csak 8 órás a munkaidő, régi szocialista zsargonnal, azt mondanám: Hurrá! „Éljen pártunk és kormányunk!”

Az alábbi épületen dolgozók, viszont inkább délelőtt, mint reggel tehát 8 óra után érkeznek kézi szerszámaikat még ki sem veszik a kocsiból, nekiállnak reggelizni. 9 óra tájban elszívják a cigarettájukat, miközben szemrevételezik a terepet. Később előkerülnek a szerszámok, és nekiállnak. Mire igazándiból beindul a munka bizony már nagyon 10 órához közelít az óramutató. Ettől kezdve viszont normális tempóban halad a munka, amíg a déli harangszó meg nem szakítja. Ekkor szerszám le, irány a gépkocsi, beülnek és elmennek a boltba. Visszajönnek, ebédelnek, beszélgetnek, majd ismét nekiállnak. Kettő órákor, viszont már csomagolnak és elhagyják az építkezést.

Az építkezéssel szemben lévő telkemen hasítom - faragom immár két éve Béla barátommal a terméskövet, szinte minden brigáddal jó, beszélő viszonyban voltam és vagyok a mostaniakkal is.

A múlt héten csak úgy mosolyogva megkérdeztem az egyik bőbeszédű vagány szimpatikus fiatait,

hogy hány óras munkaidőben dolgoznak. Határozottan azt válaszolta, hogy napi nyolc óras a munkaidejük. Nos lerövidítve a beszélgetést, megtudtam a lényegét. Reggel 6 órákor jelennek meg a főnöknél, ezt követően kocsiba ülnek így ettől az időtől számít az idejük, és addig tart, amíg a főnök házána ki nem szállnak a kocsiból.

Ez a 4 fős brigád, Cegléden túlról jött és ment oda vissza nyolc óras munkaidőben melyből a legeslegjobb indulattal sem merem kijelenteni, hogy beleértve az étkezést és egyéb szüneteket (előkészület szerszámtakarítás stb.) 3 órányi produktív munkavégzés történt volna. Ami 4 fővel számolva 12 óra. Ehhez bátorodom megjegyezni, hogy előfordul mikor jómagam vidáman dalolva hasítgatom - faragom a terméskövet reggel hattól – este hatig. Tehát 12 órát ténykedem.

Az elhúzódo befjezési munkálatokért viszont tényként kell kezelnünk azt, hogy sem az önkormányzatunk, sem annak vezetője a polgármesterünk nem hibázható. Nincs beleszólási joga, ahhoz, hogy milyen alvállalkozókkal végezteti el az elvállalt munkát, a fővállalkozó. Azt viszont hogy visszatartotta az összköltség mintegy 15%. dicséretes dolognak kell tartanunk. Mikor folytak a különböző munkálatok, szinte naponta láttam többször is az építkezésen. Sajnos a forintunk vásárlói ereje, mint azt mindannyian tapasztalhatjuk, egyre inkább gyengül. Ezért is lenne célszerűbb a mielőbbi befjezése községünk eddigi legnagyobb beruházásának.

FR

Polgárőri szolgálatok tapasztalatai

Az elmúlt időszak polgárőri szolgálatai alapján több, a települést érintő tapasztalást adunk át a lakosainknak. A hétköznapi járőrözések során kiemelt figyelmet szenteltek polgárőreink a faluban megjelenő idegenekre, árusokra.

Pilisszentlászlón korábban is többször problémát jelentett a kutyák szabadon engedése, vagy az, hogy ki tudtak szökni a zárt telkekről. Több alkalommal a község más és más utcáiban lehetett egyedül lévő kutyákkal találkozni.

A természet megvédése úgy látszik még nem

mindenkinek az erőssége, mivel az Erdőalja utcában, valóban az erdő szélén nagy mennyiségű építési törmelék került lerakásra, valamint az építkezés betonozási előkészítése is ott zajlik.

Az erdészet útjaira történő behajtás korlátozására kialakított új sorompókat nem kímélik.

A hegytetőn lévő sorompó zárját rongálták meg úgy, hogy a betétet letörték, s ezáltal nem lehet lezárni a sorompót. Szerszám szükségeltetett a betét eltávolításához. A Kis Rigónál lévő sorompó lezárását is megakadályozták azok, akik a

zárszerkezetet meghajlították. Ez nem lehetséges csak gépjármű segítségével.

Egyes gépjárművezetők továbbra is nyűgnek érzik a biztonsági öv használatát.

A gyermekeknél a kerékpáros közlekedés szabályainak ismerete még nem teljesen szilárdult meg, s ez a gépjárművezetőktől igényel körültekintőbb odafigyelést útjainkon. Polgárórségünk örömmel segít a gyermekek ilyen irányú elméleti és gyakorlati képzésében. Pozitív példaként említhető az, hogy egy nagyobb sebességgel közlekedő elektromos rollert használó kislány bukósisakot viselt. Ez követendő példa

lehet minden gyermek számára, aki kerékpárra ül, vagy rollerrel közlekedik.

A vándortábort és kis lakóit több alkalommal ellenőrizte a polgárórség. Ebben az esetben sajnos meg kellett állapítani, hogy a tábor egy építkezés helyszínét is magába foglalta, de szerencsére a gyermekek tudtak magukra vigyázni.

Pilisszentlászló, 2025. augusztus 19.

Dr. Schweickhardt Gotthilf
Pilisszentlászlói Polgárőr-és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület titkára

Tettekések

Azok az országok, akik karbatett kézzel nézik, hogy az ázsiaiak és az afrikaiak(sőt már az ukránok is) elevenen felzabálják őket, de az ukránokért bármit megtennének. A bunkóság csimborasszója, hogy Zelensky , már ki tudja hányadszor öltöny,

fehér ing és nyakkendő nélkül toltá be pofáját a Fehér házba, annak ellenére is, hogy legutóbb nyomatékosan is többször felhívták a figyelmét a kötelező ruházatra.

Losonci Miklós

Kibőjtöltük

Gondolom Önök is velem együtt végig végigdühöngték az elmúlt 40 évet. Amiatt, hogy a Hungaroringen mindenhol volt egy gigantikus reklámtábla, amik eltakarták a kilátást! 1 /egy) darab ezek közül idén felújítással eltűnt. Végre egy pozitív változás! A gödöllői – dombságnak ugyanis

mindössze két szépsége van: 1. A Pilis hegység látványa 2. A Dunazug hegység szíülettje. A célegyenes utáni első kanyarnál eltűnt a „Malboró felüljáró” a hegységünk panorámája elől! Végre valahára.

Losonci Miklós

Népszokások, hagyományok

Szeptember a régi római naptárban a hetedik hónap volt, elnevezése a latin sept (hét) Számnévből ered, (latin September, September mensis „Hetedik”, „Hetedik hónap”). Ezt a nevet akkor is megtartotta, amikor már a kilencedik hónapra lépett elő, kivéve egy rövid időszakot, amikor Nero Germanicus császár önmagáról Germanicusnak nevezte el. Régi magyar elnevezése őszelő, Földanya hava, mérleg hava, Szent Mihály hava. Noha szeptember mind a földműves lét, mint a csillagászat és a naptár szemontjából jeles hónap,

nem dúskál római ünnepekben. A legjelentősebb római ünnep: a capitolium triász. Amior is a rómaiak szeptember Idusán, azaz szeptember 15. megemlékeztek Iuttiter, Iuno és Minerva templomának felavatásáról, ami a római patríciusok istenhármasának egy háromajtós temploma a Capitólium, amit az etruszk Targiinius Superbus király építtetett.

Losonci Miklós

Olaj a tűzre

Az ötvenes évek szexuális forradalmáig a világ minden fehér, keresztény nemzete reprodukció képes volt. Ami lépésről- lépésre 0,5 –re csökkent .A gyerektartás minden férfinak természetes volt, amíg együtt élhetett a gyerekével,de ha együttélés nélkül is „jár a gyerektartás, akkor „fölsleges” az édesapa. 18-ról 25 évre emelve a gyerektartást a születési ráta drasztikusan tovább csökkent. A férfi

kiszolgáltatottság növekedésével arányosan. Az anyai adómentesség még tovább növeli az édesanyák tekintélyét, és még tovább csökkenti az apák megbecsülését. Mialatt az afrikai és ázsiai országokban 30 évente megduplázódik a népesség. Az anyai adómentesség kegyelemdőfés a családoknak.

Losonci Miklós

Szeptemberi jeles napok

Szeptember 1.

Egyed napja: 1- jén kezdték meg a búza, másutt a rozs vetését. A néphit szerint, ha e napon vetik el a búzát bő termésre számíthatnak. Időjárás – jósló is ez a nap, ha esik, akkor esős lesz az ősz, ha nem esik, akkor száraz őszre számítottak. Ha karácsonykor szeretnék volna levágni a disznót, akkor e napon fogták hízóra.

Szeptember 8.

Kisasszony napja: Szűz Mária születésének napja. A 11. század óta tartják számon. Sok helyütt a nap volt a cselédek szolgálatba lépésének ideje. Egyes helyeken e napon kezdték meg a gabona vetését, e napra virradó éjszaka kitették a vetőmagot, hogy azt az Úristen szentelése fogja meg. Ez a nap jelezte a dióverés kezdetét, és a fecskék útra kelését is. Időjárásjósló napnak is tartják, mert ha e napon bugyborékosan esett az eső, akkor a néphit szerint csapadékos ősz várt rájuk.

Szeptember 12.

Mária napja: Szűz Mária neve napja Az újkorban Bécs felszabadulása után vált a török alóli felszabadulás ünnepévé. Kultusza rohamosan terjedt, amit a passauai Máriahilf (Segítő Boldogasszony) kegykép ihlette, ami előtt a hagyomány szerint 1863-ba Lipót császár Bécs ostroma alatt imádkozott a győzelemért.

Szeptember 15.

Hétfájdalmú Szűzanya: Mária anyai fájdalmára való emlékezés. Az Ómagyar Mária siralom ennek a kultusznak állít emléket.

Szeptember 21.

Máté napja: Máté evangélista napja. Sok helyütt például a Bánátban e héten kezdték meg az őszi

búza vetését, amit a férfiak szinte szóltanul, majd a munka végeztével magasra dobták a vetőabroszt, hogy akkorára nőjön a búza. Másutt azonban nem szántottak, mert úgy vélték, akkor a földet el fogja verni a gaz. Göcsejben is pelyvahétnek nevezték. Az e napi tiszte időből pl. a szerémségi szőlősgazdák jó bor termésre következtettek.

Szeptember 29.

Szent Mihály napja: Szent Mihály arkangyal ünnepe, aki a hagyomány szerint a túlvilágra étkező lélek bírása és kísérője. Vele függ össze a hordozható ravatal Szent Mihály lova elnevezése is.

Vándortábor Pilisszentlászló 2025

Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület tagjai visszatérően ellenőrizték a Pilisszentlászlón kialakított vándortábort. Ezt a tevékenységet az előző években is végeztük, annak érdekében, hogy az ide, látogató gyermekek nyugodtan nyaralhassanak és a kirándulásiak alatt a táborban hagyott tárgyaikat ne érje kár.

Több alkalommal önálló szolgálat keretében a Polgárőrség a Pilisszentlászló vándortábor helyszínén mozgóellenőrzést végzett. Duna-Ipoly Nemzeti Park örkerület-vezetőjével, illetve a Nemzeti Községpolgármesteri Hivatal Polgárőrség elnök

helyettesével is végeztünk ott helyszíni ellenőrzést. Egy esetben a Kis Rigó Vendéglő alatti szentendrei úton, segítettünk az átkelésüket, melyet megköszöntek.

A vándortábor területén semmilyen említeni való közbiztonságot veszélyeztető cselekmény nem történt - egyesületünk részére nem jutott tudomására ilyen esemény.

Pilisszentlászló, 2025. augusztus 16.

Pilisszentlászlói Polgárőr- és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Schengen drót

Eredetileg a NATO- ról sem a penge és drót jutott eszünkbe, de előbb –utóbb minden schengeni határok majd a kerítésekről lesznek felismerhetők. Már csak a leendő polgárháborúk miatt is.

- Az útleveél nem gond, de a határvédelem élet-halál kérdése.

Losonci Miklós

Forgalomirányítás

2025. augusztus 12-én 09:00 perckor polgárőrségünket telefonon kereste a Pest Vármegyei Rendőr-főkapitányság tevékenységirányítási központtól az ügyeletes, hogy Pilisszentlászlóról vezető úton Szentendre irányába (1116-os út) a nagy kanyar előtt egy szennyvízszállító tehergépkocsi olaja kifolyt az úttestre közlekedési veszélyt jelentve, ugyanis a tehergépkocsi az úttest szélén leállva akadályt képez, ezért a forgalomirányításban kérnek segítséget.

A helyszínre érve a tehergépjármű vezetője láthatósági mellényben irányította a forgalmat, hogy az olajfolyásba ne hajtsanak bele és azt ne hordják szét, illetve csúszás miatt baleset ne történjen.

A helyszínre megérkezett a közút kezelője, akik az olaj által okozott csúszást megszüntették.

A Szentendre rendőrség helyszínelője is megérkezett, aki tájékozódott, és a továbbiakban vele közösen az úttesten olajfolyás képező veszély akadály megszüntetéséig a forgalmat irányítottuk.

A tdk-hoz szerelő érkezett, aki ideiglenesen megjavította a hibát, olajjal feltöltötték a járművet, így a legközelebbi szervízig el tudott menni. A forgalmi akadály megszüntetése, forgalomirányítás 2 órát vett igénybe. A tehergépkocsi vezetője Polgárőrségünknek megköszönte a segítséget.

Pilisszentlászlói Polgárőr- és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Áprily Lajos: Szeptemberi fák

Bükkök smaragd színét erezve fent
az első pár vörös folt megjelent.

Állunk. Kezedben késő kék virág.
Azt mondd: Ősz. Az első őszi fák.

Én azt mondom: Vér. Vérteltos vadon.
Elhullt a Nyár a nagy vadászaton.

Amerre vitte buggyanó sebét,
bíboros vére freccsent szerteszét.

Ahol a nyom-vesztő bozóthoz ért,
hogy tékozolta, nézd, a drága vért.

S míg vérnyomán vad szél-kopó csahol,
hörögve összeroskad valahol.

Állunk. Kezedben késő kék virág.
Azt mondd: Ősz. Az első őszi fák.

Én azt mondom: Vér. Vérteltos vadon.
Elhullt a Nyár a nagy vadászaton.

Amerre vitte buggyanó sebét,
bíboros vére freccsent szerteszét.

Ahol a nyom-vesztő bozóthoz ért,
hogy tékozolta, nézd, a drága vért.

S míg vérnyomán vad szél-kopó csahol,
hörögve összeroskad valahol.

Dobay Pál kedves közlése

Humor

ELVITTE A VASRUDAT A RÓKA

János bácsi eljárt barátjával az erdőbe terméskövet hasítani. Hasításra nedvességtartalmuk miatt a földben lévő kövek voltak a legalkalmasabbak.

A felszíni napsütöttek szárazságuk miatt nem voltak alkalmasak további megmunkálásra, ezeket alapozásra, lábazatok belsejének kialakítására, támfalak építésére használták. Ezek összeszedése mint szedelékkő, nem kívánt komolyabb szaktudást és szerszámokat.

Ezért a kőfaragó mesteremberek a földben lévő kőtömböket hasogatták össze, majd azokat igény szerint megfaragva, vagy nyersen értékesítették.

A földben lévő elhasított kövek szétfeszítéséhez, majd kiszedéséhez vasrudakat (pajszert – pajszereket) használtak, aminek egyik vége laposra, a másik vége hegyesre volt kovácsolva.

János bácsi, kiérve barátjával az erdőbe, hideg, téli idő lévén, első dolguk a szokás szerinti tűzrakás volt. Ezután nekiálltak kivésni helyeit a hasító vasékeknek.

Megéheztek, nekiálltak a hazulról hozott reggelijük elfogyasztásához, a vasrudakat a tűz mellett tartották, a kemény hidegben bizony hótól vizes kézzel megfogni a hideg vasat nem szabad, mert hamar lejön tenyérbőre az embernek.

János bácsi hozott a padlásán lévő kolbászból, barátja szalonnát, amiből közösen sütöttek.

Elfogyasztva a szalonnát, ettek János bácsi kolbászából is, majd ittak egy – két kortyot a magukkal hozott, tűz mellett tartott demizsonban lévő borból, majd megfogták zsíros kezeikkel a vasrúdjaikat és mentek szétfeszíteni az előtte széthasított követ ki – ki a sajátját.

János bácsi barátja könnyen szétfeszítette, kiszedte kőtömbjét és elkezdte annak további megmunkálását.

János bácsinknak, lévén nagyobb tömegű kőtömbje, beszorult a feszítő vasrúd. Gondban volt, szükség lenne egy másik feszítőrúdra, de hát szakmai hiúsága nem engedte kölcsönkérését a barátjánál lévő szerszámnak. Mi tévő legyen nem nézheti tétlenül estig a beszorult feszítőrudat.

Barátja már darabolni kezdte a kiemelt kő másik

felét, háta mögött a bokrok között a rúdja. Megközelítvén a bokrokat, elvitte azt, ennek segítségével pillanatok alatt kiszedte saját beszorult vasrúdját a kettéhasított kővel együtt.

Idáig stimmel kuncogott magában, mivel úgy határozott, hogy nem viszi azt vissza a bokrok közé barátjához.

Gyorsan döntött, eldugta a vasrudat a hófödte haraszt alá, majd nekiállt ő is darabolni kőtömbjét.

Barátja addigra nekiállt kettéhasításának az előbb kiszedett kőtömb melletti vörös sziklának.

Sikerült kettéhasítania, elment a bokorban felállított pajszerja után, de nem találta azt, keresi egy darabig, elmegy Jánoshoz, aki vésőjét ütögetve a két végén lapos félkéz kalapáccsal, félszemmel figyelte barátját.

- János nem láttad a pajszeromat?

- Azt nem, de láttam a bokrosban egy rókát, nagyon ismerős volt.

- Ismerős? Mitől? - kérdezte barátja.

- Tavaly télen, mikor Tarics erdész úrnál termeltem követ, a dömösi erdészetről úgy jártam én is.

- Hogy jártál?

- Úgy mint te most, kolbászt ettem, megtöröltem a vasrúdhoz a kezemet, aztán odajött a szagra az a cudar róka. Biztos azt gondolta kolbász, foga közé vette és elszaladt. Azóta sincs meg az a pajszerom, de a róka, amit láttam a hátad mögötti bokrosban, ismerősnek tűnt...

KÍGYÓ AKÁR A GERENDA

János bácsi erdőtisztítási munkán dolgozott egy csoportban a falubeliekkel a dömösi erdészetről.

Júliusi nagy hőség, szalonna megolvadva, a zsíros kenyér közül kifolyva a sok zsír, hazulról magukkal hozott víz a takarékoskodóbbaknak szinte felforr, másoknak elfogyott.

Hozni kell friss vizet a Király-kúti forrásból döntött a brigád.

Igen, de ki legyen az aki elgyalogol ebben a hőségben és vizet hoz a ceglédi* kannával a kezében, hátizsákjában vízzel töltött csatos* családi sörös üvegekkel. Szomjúságukra rátett egy keveset a tegnapi László napi búcsú is.

János bácsit gyötörte a másnaposság, így elvállalta a feladatot.

Legalább előbb jutok az éltető hűvös vízhez, gondolkozott és legalább meg tudom húzni, a hátizsákomba rejtett üveget megtöltve a búcsúból maradt házborral, amit a sógor hozott ajándékba. Összeszedték az üres üvegeket, sőt akinek még nem ürült ki, az kiöntötte a megmelegedett vizet.

János bácsi berakosgatta a hátizsákjába, azt hátára véve kezében a ceglédi kannával rajta a földővel megindult az éltető vizet adó Király-kúti forrás felé.

Mikor látóköron kívül került, letette a kannát, levette hátizsákját, előszedte annak aljából üveg boroscskáját, a csatos üvegeket visszapakolva borosüveggel egyik kezében, másikon a vizeskannával folytatta útját. A forráshoz érve kiürült a borosüveg, aminek tartalmától elálmosodott. Szundítok egyet, mielőtt megtölteném az üvegeket és a kannát gondolta, és így is tett. Lefeküdt az árnyékat adó fák alá, hamarosan mély álomba szenderült. Mire megébredt ránézett a láncos zsebórájára, amit büszkén hordott, megdöbbenve látta két óránál is többet aludt. Nos, gyorsan megtöltötte vízzel az üvegeket, és a kannát, oszt gyors léptekkel visszaindult társaihoz, akik már a szomjúság miatt abbahagyták a munkát és a nagyobb fák lombos koronái alatt kerestek menedéket a tűző nap elől. János bácsi, már messziről kiabált.

- Vigyázatok fiúk olyan nagy kígyó közeleg felétek, akár a gerenda. Idáig engem üldözött, de sikerült elbújniom.

Közben megérkezett az éltető vízzel, amit mohón kezdtek inni társai- Hol voltál ennyi ideig? – kérdezték dühösen.

- Jaj olyan kígyó kergetett, mint egy gerenda. – fogott hozzá meséjéhez.

- Olyan kígyó nincs is. – mondták, miután eloltották szomjukat.

- Ha nem gerenda, akkor legalább szarufa nagyságú, -. Adta alább János bácsi.

- János, János megint füllentesz! – mondták nevetve. János bácsi felháborodva elkapta a baltanyelet.

- De ekkora volt mint ez a nyél – majd elhajította.

- Akkora sem lehetett! – mondták most már gúnyolódva.

- No, nem tudom milyen volt, de valami zörgött-fejezte be engedékenyen előadását János bácsi.

JÁNOS ZSEBÉBEN A MADÁRKA

János pesti építkezésen dolgozott a kőművesek mellett. Az építkezésen szállásnak kialakított helyiségben aludt munkatársaival, csupán két-három hetente jártak haza.

Vasárnaponként azonban nem dolgoztak, ilyenkor eljártak a Városligetbe sétálgatni, ismerkedni a vidéki szolgáló lányokkal. Egyik vasárnap délután ő is megismerkedett egy pilisi faluból ott szolgáló lánnyal, akivel büszkén sétálgatott karonfogva. Később az akkori szokásokhoz híven megálltak egy mézeskalácsos sátor előtt, ahol megvette újdonsült hölgyének a mézeskalács szívet, kis tükröcskével közepében.

Így folytatták tovább sétájukat, majd egy tökmagárustól vett egy zacskónyt a csemegéből, amiből kezében tartva a zacskót, mindketten szemezgettek. Jánosnak így mindkét kezire szükség volt, ezért a zacskó tartalmát beleöntötte, jobb oldali zsebébe, mivel a másik lukas volt.

Ezután zsebből csemegéztek a pirított tökmagból. Az ifjú udvarló kiszemelt egy üres padot, majd odavezette szíve hölgyét és leültek, de a leányzót bal oldalára ültette János aki elfogyassza tenyerében lévő csemegét, Jobbkezével tökmagot keresve belenyúlt János lukas zsebébe. Nem talált benne semmit, ezért egyre mélyebben nyúlt.

- Jaj, jaj megfogtad a madárkát! – kiáltott fel János boldogan.

MI RISKÁNAK HÍVJUK

- Sztriko Jano, hogy hívják a tehenüket? – kérdezte János nagybátyától.

- Jaj kedves Jankó, én azt nem tudom, de mi Riskának hívjuk.

ARCMEMÓRIA

Egy szép napsütéses nyári napon, Jankó édesapja borotválkozó tükrével a szomszéd ház udvarán kaszáját kalapáló János bácsi szemébe terelgette a napsugarakat.

- De ügyesen tudod terelgetni a napsugarakat, megnézhetném azt a tükröt? – dicsérte mosolyogva Jankót. Jankót nem kellett biztatni, máris átszaladt a szomszédba és mutatta a borotválkozó tükröt. János bácsi kikapta kezéből és a szomszédos ház köfalához, hajította. Jankó ijedségében hazaszaladt. Miután este hazaérkezik édesapja, Jankó vár egy kicsit majd félénken megkérdezi:
 - Édesapámnak jó az arcmemóriája?
 - Az, bizony nagyon jó. – bólogat fejével édesapja, majd megkérdezi:
 - Miért kérdezed?
 - Mert eltörtem a borotválkozó tükrét.

A HÚSLEVES

Józsi bácsi a vasárnapi szentmise után, nem haza ment, hanem a kocsmába tért be. Ott késő estig elidőzött. Mikor hazatért házsártos felesége megkérdezte:

- Nos, Józsi, megeszed azt a levest? Mert ha nem beleteszem a húst és odaadom a kutyának...

A SAKKOZÓ KUTYA

Még a hetvenes években történt az akkori ÁFÉSZ kocsmá udvarán Lackó barátommal sakkoztunk. Rexi névre hallgató kutyám ott ült mellettünk.

A sokadik sör után ismét én nekem kellett beállni a sörre vágyók közé.

Lackó unalmában a kutyámhoz beszélt. Arrafelé jött egy turista. Ülőhely már csak a mi asztalunknál volt, így engedelmet kérve odaült Lackóhoz.

- No ezt igazán nem hittem volna, hogy a kutya tud sakkozni. – szólt Lackóhoz. Lackó hüvelyk ujját megnyalva, gondolkodott, majd kezével legyintve kijelentette:

- Az ördögöt tudja... Ma már negyedszer áll vesztesre...

MUNKAFELVÉTEL

Józsi, kőművesként a Szentendrei KTSZ*- ben dolgozott, jobb kereset reményében munkahelyet akart változtatni. Az egyik esős napon elment egy másik építőipari vállalathoz. Mikor átázott sapkájában belépett a vállalat irodaházának előterébe, a takarítónő rászólt:

- Idefigyeljen, nem tudná levenni az átázott sapkáját?

- Érdekes, - csodálkozott Józsi, - maguknál fejméret után veszik fel a dolgozókat?

ÁTMULATOTT ÉJSZAKA

János bácsi, egy átmulatott éjszaka után, hajnalban ér haza. Nem mer bemenni a szobába, inkább az asztalra könyökölve elbóbiskol. Előjön az asszony, szúrós szemmel néz rá.

- Csak azt szeretném tudni, hol voltál megint az éjszaka?

Erre János bácsi felnéz:

- Én is...

A DEMIZSON FONTOSABB

János bácsi István napkor komáját készülő felköszönteni, lemegy a pincébe, ahol megtölti a demizsont. A nagyobbik fia is vele szeretne menni.

- Maradj csak otthon és vigyáz a kis húgodra! – inti le édesapja.

- Majd viszem a hátamon, a keresztapámékhoz. – szól lelkesen Mártonka.

Édesapja beleegyezik. Még az út feléig sem érnek, Mártonka panaszkodik:

- Édesapám nem bírom tovább cipelni a Mariskát. Cseréljünk, én viszem a demizsont.

- Hogyisne! Még elejtenéd!

MENNYORSZÁGBA JUTÁS

Pali bácsiék disznóvágáskor, a szomszédos plébános urat is meghívták a disznótoros vacsorára, aki a vacsora utáni borozgatás közben megkérdezte a társaságtól:

- Meg tudják e mondani nekem, mit kell tenni az embernek, hogy a mennyországba kerüljön? Pali bácsi borízú hangon válaszol:

- Ahhoz bizony meg kell halnia.

II. András királyunk

1935. Szeptember 21-én halt meg II. András királyunk.

Számos uralkodónk volt, ezért az hogy I. András, első olvasásra, „nem jön be,” hogy ki is volt, mit tett, jót, vagy kevésbé jót. Voltak érdemei, áldozott e valami kiválót hazánk oltárára, vagy csak egy volt a sok közül.

András, fiatalabb testvére volt a magyar királynak, Imrének. Kíméletlenül hajtott a hatalomért. Miután király lett, ugyanolyan kíméletlenül, mint fejedelem gyakorolta azt.

I. István királyunkhoz hasonlóan szintén osztrák hercegisasszonyt, Gertrúdist vette feleségül. Miután király lett, ugyanolyan kíméletlenül, mint fejedelem korában gyakorolta azt. Háromévi halicsi kormányzósága után indított hadjáratot Halics ellen. Tizenhét volt belőlük. A magyar katonaság a csatákat igaz megnyerte, de az otthagyt helyőrségek újból és újból célpontjai voltak az otthoni-hazai főurak és fejedelmek támadásainak. II. András délnek is szervezett néhány hadjáratot. Megpróbálta felosztani a Bolgár cárizmust, de sikertelenül.

Tervei a bizánci-magyar unióval, amelyek további keresztes hadjáratra ösztönözték sikertelenek voltak. Háborús hadjáratai nagyon költségesek voltak ezért, hogy pénzt szerezzen hozzá, hívei között a királyi birtokokat szétszította. Ennek köszönhetően a főurak hatalma erősödött.

Feszültség az országban a háborús adó bevezetésével és Gertrudis királyné udvarában lévő idegenek nagy privilégiuma miatt nagyon emelkedett. A király és a főurak közötti ellentét II. András Arany bullája megoldani nem tudta.

A nagyravagyó, de amellet gyenge II. András az országot szétzilálva hagyta.

MERÉNYLET A KIRÁLYNÉ ELLEN

II. András felesége Gertrudis az Istrai örgróf és a merániai fejedelem Bertold leánya volt, és a német Andechsov családból származott. Magyarországra nagy kísérettel érkezett. Cselekedetei a királynénak a magyar főurakban gyűlöletet keltettek. 1213. szeptember 28. mikor II. András Halicsban háborús hadjáraton volt, Gertrudist királyi székhelyhez Esztergomhoz közeli Pilisben meggyilkoltatták.

KIERŐSZAKOLT RENDELETEK

Levélben, amelyet a király aranylappal jelölt (ezért kapta az aranybulla elnevezést), egyebek mellett mást is tartalmazott: Elrendeljük, hogy minden évben szent király (István) ünnepét, amíg nem adódik valami nyomós ok, vagy nem tiltja valami járvány, kötelesek vagyunk megünnepelni (nagy gyülekezettel) Székesfehérváron. És ha önhibánkon kívül nem lehetnénk jelen, itt lesz helyettünk a nádor megbízásunk által meghallgatja az ellentéteket. Minden szerviens aki akar, szabadon ide jöhet.” Elfogadását az Arany bullának a szerviensek erőltették ki, mint földtulajdonosok tagjai a katonai csapatoknak. Tartalmazta alapjogait a magyar nemességnek, javította az ellentéteket a felsőbb uralkodó osztállyal, de a nehezítésüket is az uralkodó felé. Nemesség a határokon túli hadviselésre nem volt kötelezhető csupán az ország védelmére. A levelet még néhányszor kiegészítették.

Impresszum:

A szerkesztőség címe: 2009 Pilisszentlászló, Petőfi S. u. 55.

Felelős szerkesztő - kiadó: Franyó Rudolf

E-mail: franyorudolf@citromail.hu | Tel.: 06 20 947-9243, 06 26 338-093

Megjelenik havonta • Iktatószám: CE/15092-2/2015